

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej**

Oznaczenie kwalifikacji: **SPO.02**

Numer zadania: **03**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut.

SPO.02-03-21.06-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2021

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
 - swój numer PESEL*,
 - oznaczenie kwalifikacji,
 - numer zadania,
 - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY prześlij zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 6 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej¹⁾ zawartych w arkuszu egzaminacyjnym:

- oceń stan osoby podopiecznej według zmodyfikowanej skali Barthel,
- określ problemy osoby podopiecznej i zaplanuj adekwatne do nich działania opiekuna.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Wykonaj mycie pośladków, krocza i wymianę pieluchomajtek oraz zmianę koszuli nocnej osobie podopiecznej leżącej w łóżku. Czynności wykonaj na fantomie osoby dorosłej traktując go jako osobę podopieczną leżącą w łóżku. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Przed przystąpieniem do wykonania czynności praktycznych, zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na fantomie wykonaj w czasie nie dłuższym niż 45 minut. Po upływie tego czasu przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami „czas minął”, oznaczający zakończenie procesu oceny przez egzaminatora.

Do wykonania zadania wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy. Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku do pisania.

¹⁾ Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.

Informacje o osobie podopiecznej

82-letnia wdowa, pani Stefania Bzowska, choruje na nadciśnienie tętnicze i ma podwyższony poziom cholesterolu we krwi, przyjmuje leki i stosuje zaleconą dietę. Cztery miesiące temu przeżyła niedokrwienny udar mózgu, po którym pozostał niedowład lewej kończyny górnej i dolnej oraz nietrzymanie moczu. Podopieczna korzysta z pieluchomajtek. Stolec oddaje regularnie, nie ma problemu z utrzymaniem go, korzysta z toalety.

Pani Stefania była rehabilitowana, siada z pomocą drabinki przyłóżkowej, wstaje z łóżka, ale nadal ma trudności w chodzeniu. Przy pomocy kuli łokciowej jest w stanie przemieszczać się jedynie na krótkich odcinkach w obrębie mieszkania i pokonać kilka stopni schodów przy wyjściu na podwórko. Bezpieczniej czuje się poruszając się w obecności drugiej osoby. Dalsze odległości pokonuje na wózku inwalidzkim prowadzonym przez opiekuna. Dodatkowym utrudnieniem w samodzielnym poruszaniu się są znaczne zaburzenia widzenia spowodowane zaćmą. Zabieg usunięcia zaćmy planowany jest na przyszły rok. Ostatnio pani Maria odczuwa ból i pieczenie oczu.

Mieszka sama w jednopokojowym mieszkaniu z kuchnią w parterowym domu dwurodzinnym, z samodzielnym wejściem. Dom jest dostosowany do potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Jedyne dziecko pani Stefani od lat mieszka z rodziną w Belgii i utrzymuje z matką kontakt telefoniczny oraz odwiedza ją w okresie świątecznym.

Podopieczna samodzielnie wykonuje czynności z zakresu higieny osobistej takie jak: mycie dłoni, twarzy, czesanie się, mycie zębów. Dolne elementy ubioru jest w stanie samodzielnie założyć i zdjąć, ale z powodu niedowładu lewej kończyny wymaga pomocy przy zakładaniu i zdejmowaniu górnych części garderoby. Pościółkę sprząta samodzielnie, jednak nie jest w stanie posmarować pieczywa i rozdrobnić potraw na talerzu. Konieczna jest pomoc drugiej osoby także podczas kąpieli całego ciała, mycia włosów, zakładania pieluchomajtek oraz przy czynnościach codziennych, takich jak: pranie, robienie zakupów, załatwianie spraw urzędowych. Sprzątaniem mieszkania zajmuje się osoba zatrudniona przez syna, która przychodzi dwa razy w tygodniu.

Podopiecznej znacznie pogorszyło się samopoczucie, tęskni za synem, wnukami i przyjaciółkami z kółka hafciarskiego oraz za swoim hobby. Bardzo lubi haftować serwetki, jednak teraz nie może tego robić ze względu na problemy ze zdrowiem. Jest mało aktywna ruchowo, większość czasu leży w łóżku lub siedzi na krześle. Czas wolny spędza na słuchaniu audycji radiowych oraz rozmowach telefonicznych z rodziną i znajomymi. Z tego powodu wymaga również pomocy przy organizacji czasu wolnego. Lekarz neurolog zalecił podopiecznej kontynuację dotychczasowego usprawniania fizycznego. Podopieczna oczekuje na wizytę w poradni rehabilitacyjnej.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będą 2 rezultaty:

- ocena stanu osoby podopiecznej według zmodyfikowanej skali Barthel,
- problemy osoby podopiecznej i planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów oraz

przebieg mycia pośladków, krocza i wymiany pieluchomajtek oraz zmiany koszuli nocnej osobie podopiecznej leżącej w łóżku.

Karta oceny stanu osoby podopiecznej według zmodyfikowanej skali Barthel

Lp.	Czynność	Wynik oceny w punktach*
1.	Spożywanie posiłków: 0 - nie jest w stanie samodzielnie jeść 5 - potrzebuje pomocy w krojeniu, smarowaniu masłem, itp. lub wymaga zmodyfikowanej diety 10 - samodzielna, niezależna	
2.	Przemieszczanie się (z łóżka na krzesło i z powrotem, siadanie): 0 - nie jest w stanie, nie zachowuje równowagi przy siedzeniu 5 - większa pomoc fizyczna (jedna lub dwie osoby) 10 - mniejsza pomoc (słowna, fizyczna lub korzystanie ze sprzętów) 15 - samodzielna (bez korzystania ze sprzętów)	
3.	Utrzymywanie higieny osobistej (mycie dłoni, twarzy, czesanie się, mycie zębów): 0 - zależna 5 - niezależna	
4.	Korzystanie z toalety (WC) 0 – całkowicie zależna 5 - potrzebuje trochę pomocy, ale może coś zrobić sama 10 - niezależna (zdejmowanie, zakładanie pieluchomajtek, ubieranie się, podcieranie się)	
5.	Mycie, kąpiel całego ciała: 0 - zależna 5 - niezależna	
6.	Chodzenie po powierzchniach płaskich: 0 - nie porusza się lub może chodzić na odległość < 50 m 5 - niezależna na wózku, wliczając zakręty > 50 m 10 - chodzi z pomocą jednej osoby >50 m 15 - niezależna (ale może potrzebować pewnej pomocy, np. laski) >50 m	
7.	Wchodzenie i schodzenie po schodach: 0 - nie porusza się 5 - potrzebuje mniejszej pomocy (lub korzysta ze sprzętu pomocniczego) 10 - samodzielna	
8.	Ubieranie się i rozbieranie: 0 - zależna 5 - potrzebuje pomocy (część czynności wykonuje sama) 10 - niezależna (zapinanie guzików, zasuwanie zamka, wiązanie sznurowadeł, itp.)	
9.	Kontrolowanie stolca (zwieracza odbytu): 0 - nie panuje nad oddawaniem stolca (lub potrzebuje lewatyw) 5 - czasami popuszcza (zdarzenia przypadkowe) 10 - panuje (utrzymuje stolec)	
10.	Kontrolowanie moczu (zwieracza pęcherza moczowego): 0 - nie panuje nad oddawaniem moczu lub cewnikowana i przez to niesamodzielna 5 - czasami popuszcza (zdarzenia przypadkowe) 10 - panuje (utrzymuje mocz)	
Łączna liczba punktów (wynik oceny) **		

Interpretacja wyniku oceny:

86-100 pkt. – stan osoby podopiecznej „lekki”

21- 85 pkt. – stan osoby podopiecznej „średnio ciężki”

0 - 20 pkt. - stan osoby podopiecznej „bardzo ciężki”

* należy wpisać wartość punktową przypisaną wybranej możliwości

** należy wpisać uzyskaną sumę punktów (z poz. 1-10)

Stan osoby podopiecznej (słownie)

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów